

Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus SFCR

Vuodelta 2017

Sisällysluettelo

YHTEENVETO	2
A LIIKETOIMINTA JA TULOKSELLISUUS	2
A.1 Liiketoiminta	2
A.2 Vakuutustoiminnan tuloksellisuus.....	3
A.3 Sijoitustoiminnan tuloksellisuus	3
A.4 Muiden toimien tuloksellisuus	5
B HALLINTOJÄRJESTELMÄ	5
B.1 Kuvaus hallintojärjestelmästä.....	5
B.2 Sopivuudelle ja luotettavuudelle asetettavat vaatimukset.....	8
B.3 Riskienhallintajärjestelmä.....	9
B.4 Sisäinen valvontajärjestelmä	9
B.5 Sisäisen tarkastuksen toiminto	9
B.6 Aktuaaritoiminto.....	10
B.7 Ulkoistaminen	10
B.8 Arvio hallintojärjestelmän sopivuudesta	10
C RISKIPROFIILI	10
C.1 Vakuutusriski.....	11
C.2 Markkinariski.....	11
C.3 Luottoriski	13
C.4 Likviditeettiriski.....	13
C.5 Operatiiviset riskit	13
C.6 Riskialtistumat.....	13
D ARVOSTUS VAKAVARAISUUSTARKOITUKSIIN	14
D.1 Varat	14
D.2 Vakuutustekninen vastuovelka	15
E PÄÄOMAN HALLINTA	17
E.1 Omat varat	17
E.2 Vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus.....	18

YHTEENVETO

Valion Keskinäisen Vakuutusyhtiön 97. toimintavuosi oli hyvä ja vakaa. Yhtiön hallintojärjestelmässä, riskiprofiilissa, arvostamisessa vakavaraisuustarkoitusta varten tai oman pääoman hallinnassa ei tapahtunut oleellisia muutoksia.

Vakuutusmaksutulo oli 1,1 (1,2) miljoonaa euroa mikä on 0,85 (0,89) prosenttia vakuutettujen palkkasummasta ja selkeästi alle yleisen maksutason.

Uusia työtapaturmia ja ammattitauteja korvattiin kaikkiaan 197 kappaletta, mikä on hieman vähemmän kuin edellisellä vuonna. Vahinkotiheys eli sattuneiden tapaturmien lukumäärä sataa työntekijää kohden oli 6,4 (7,0) prosenttia. Korvatuista työtapaturmista 77 prosenttia sattui työssä tai työpaikalla. Työmatkalla sattuneita tapaturmia oli 17 prosenttia ja ammattitauteja 6 prosenttia kaikista korvatuista tapauksista.

Tuloslaskelmaan kirjatut sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 0,5 (0,9) miljoonaa euroa ja sijoitustuotot käyvin arvoin 1,7 (1,4) miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin oli 6,5 (5,6) prosenttia.

Yhtiön riskiasema vuonna 2017 pysyi vakaana.

Yhtiön vakavaraisuus säilyi vahvana. Yhtiön vakavaraisuuspääoma (EOF) oli 14,0 (11,7) miljoonaa euroa ja ylitti selvästi 7,6 (6,7) miljoonan euron vakavaraisuuspääomavaatimuksen. Solvenssisuhde (EOF/SCR) eli oman perusvarallisuuden suhde vakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 185,6 (173,8) prosenttia ja suhde vähimmäispääomavaatimukseen (EOF/MCR) oli 560,8 (468,2) prosenttia. Vakavaraisuuspääoman laskennassa käytetään standardimenetelmää. Vastuuvelan laskennassa ei käytetä vastaavuuskorjausta eikä volatilitteettikorjausta.

Yhtiön oma varallisuus (EOF) muodostuu kokonaisuudessaan luokkaan 1 (Tier 1) kuuluvasta omasta perusvarallisuudesta mikä hyväksytään kokonaisuudessaan kattamaan pääomavaatimukset (SCR ja MCR). Oma varallisuus ei pidä sisällään lisävarallisuuteen luokiteltavia eriä eikä siirtymäsäännöksiä. Oman varallisuuden kasvu raportointikauden aikana johtui sijoitusomaisuuden arvonmuutoksista ja tarkentuneesta vastuuvelan laskentamenetelmästä.

A LIIKETOIMINTA JA TULOKSELLISUUS**A.1 Liiketoiminta**

Yritystiedot Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Y-tunnus 0116717-9

Yritysmuoto Keskinäinen vakuutusyhtiö

Kotipaikka Helsinki

Yhteystiedot Meijeritie 4, 00370 Helsinki; PL 11, 00039 VALIO

Valvoja Finanssivalvonta

Vastuuvalvoja

Merja Junnonen

merja.junnonen@finanssivalvonta.fi

Tilintarkastaja

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastaja

Jouko Malinen, KHT

jouko.malinen@fi.pwc.com

Osakkaat Vakuutusyhtiön osakkaita ovat sen vakuutuksenottajat. Osakkuus syntyy vakuutuksen voimaantuloista ja lakkaa vakuutuksen päättyessä. Yhtiön toimintapiiri on rajattu: vakuutuksenottajina voivat olla Valio Oy, ja sen osakasmeijerit, Pellervo-Seura ry, Meijerialan Ammattilaiset MVL ry, Valion Eläkekassa sekä näiden yhteisöjen omistamat tai niiden toimintaan läheisesti liittyvät yhteisöt ja maitotilat.

Vakuutuslajit Yhtiö harjoittaa tällä hetkellä ainoastaan lakisääteistä työtaturma- ja ammattitautivakuutusta.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiö voi harjoittaa Euroopan talousalueella vahinkovakuutusluokkiin 1-17 kuuluvia vakuutuksia lukuun ottamatta luokkiin 1 ja 10 kuuluvaa vakuutusta siltä osin kuin kyseessä on liikennevakuutuslaissa tarkoitettu vakuutus. Lisäksi yhtiö voi harjoittaa jälleenvakuutusta ja työtaturma- ja ammattitautilaissa tarkoitettua vakuutusta.

Yhtiö harjoittaa liiketoimintaa ainoastaan Suomen alueella. Yhtiön liiketoiminnan tarkoituksena on taata vakuutuksenottajille mahdollisimman alhainen vakuutusmaksutaso. Alhaisen vakuutusmaksutason lisäksi yhtiö tuo lisäarvoa vakuutuksenottajille ja vakuutetuille muun muassa tehokkaalla etuuskäsittelyllä ja tukemalla osakkaiden työturvallisuustavoitteita.

Vuonna 2017 uusia työtaturmia ja ammattitauteja korvattiin 197 kappaletta. Korvatuista työtaturmista 77 prosenttia sattui työssä tai työpaikalla. Työmatkalla sattuneita tapaturmia oli 17 prosenttia ja ammattitauteja 6 prosenttia kaikista korvatuista tapauksista. Korvattujen tapauksien jakauma työssä tai työpaikalla sattuneisiin tapaturmiin, työmatkalla sattuneisiin tapaturmiin ja ammattitauteihin on pysynyt viime vuosina lähes samana. Vuonna 2017 ei sattunut vakavia työtaturmia. Tapaturmista aiheutuneiden sairauslomapäivien määrä kasvoi edellisestä vuodesta. Vuonna 2017 tapaturmien vuoksi oltiin sairauslomalla 1 790 (866) päivää. Vahinkotiheys eli sattuneiden tapaturmien lukumäärä sataa työntekijää kohden oli 6,4 (7,0) prosenttia.

A.2 Vakuutustoiminnan tuloksellisuus

Yhtiön tulos ennen veroja oli -0,41 (0,01) milj. euroa ja oli vertailukautta alhaisempi sijoitustoiminnan nettotuottojen johdosta. Vakuutusmaksutulo oli 1,1 (1,2) milj. euroa mikä on 0,85 (0,89) prosenttia osakkaiden palkkasummasta. Maksetut korvaukset olivat 1,1 (1,2) milj. euroa. Liikekulut pysyivät ennallaan 0,5 (0,5) milj. euroa.

Tilikauden tappio -0,41 (0,01) milj. euroa verojen jälkeen kirjattiin edellisten tilikausien voitto- ja tappiotilille. Yhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 1,9 milj. euroa.

A.3 Sijoitustoiminnan tuloksellisuus

Yhtiön sijoitusomaisuuden markkina-arvo oli 27,7 (26,0) milj. euroa. Sijoitustuotot käyvin arvoin olivat 1,7 (1,4) milj. euroa. Koko sijoitusomaisuuden tuotto oli 6,5 (5,6) prosenttia. Omaisuuslajeista parhaiten tuottivat osakesijoitukset, joiden tuotto oli 10,6 %. Korkosijoitukset tuottivat 3,0 % ja kiinteistösijoitukset 4,7 %.

Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut omaisuuslajeittain
Tuotot

Korkosijoitukset	254 685
Rahastosijoitukset	1 198 356
Rahat ja pankkisaamiset	2 207
Kiinteistösijoitukset	566 077
Yhteensä	2 021 326

Kulut

Korkosijoitukset	0
Rahastosijoitukset	95 001
Rahat ja pankkisaamiset	0
Kiinteistösijoitukset	249 636
Kohdistamattomat	0
Yhteensä	344 638
Nettotuotto käyvin arvoin	1 676 688

Tiivistelmä tunnusluvuista

	2017	2016	2015	2014	2013
Vakuutusmaksutulo (ennen jv-osuutta), €	1 148 926	1 201 254	76 991	1 486 552	1 032 177
Vahinkosuhte (prosentteina)	1,5	145,0	4 777,3	110,4	93,7
Korvauskulut ilman perustekorkokulua (+/-), €	-16 500	-1 671 736	-1 370 774	-1 640 286	-964 611
Vahinkosuhte ilman perustekorkokulua (prosentteina)	17,4	161,7	4 140,9	122,1	112,4
Liikekulusuhde (prosentteina)	46,9	46,4	1 946,9	31,3	50,6
Yhdistetty kulusuhde (prosentteina)	48,4	191,4	6 724,2	141,7	144,3
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua (prosentteina)	64,3	208,1	6 087,8	153,4	162,9
Liikevoitto (+) tai tappio (-), €	1 069 285	-156 440	-32 174	412 963	969 352
Taseen ulkopuolisten arvostuserojen, käyvän arvon rahaston ja arvonkorotusrahaston muutos (+/-), €	1 135 295	457 017	-331 968	750 840	529 340
Kokonaistulos, (+/-) €	2 204 581	300 577	-364 142	1 163 803	1 498 692
Korkokulut ja muut rahoituskulut (+), €	5	294	3 484	2 888	1 167
Perustekorkokulu (+), €	177 111	192 372	182 602	174 285	191 462
Kokonaispääoman tuotto ilman sij.sid.vakuutusta prosentteina (käyvin arvoin)	8,7	2,3	-0,7	5,2	6,9
Sijoitustoiminnan nettotuotto-% käyvin arvoin sitoutuneelle pääomalle (+/-)	6,5	5,6	6,2	7,8	8,5
Tasoitusbäärä, €	8 271 110	6 790 504	6 955 425	7 653 701	7 243 127
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	4	4	4	4	4

SIOITUSJAKAUMA JA TUOTOT KÄYVIN ARVOIN	Markkina-arvo		Sit. pääoman tuotto-%	
	1 000 €	%	1-12/2017	1-12/2016
Korkosijoitukset	7 832	28,3	2,97	4,48
Lainasaamiset	2 190	7,9	2,13	0,72
Joukkovelkakirjalainat	4 900	17,7	3,57	5,62
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	741	2,7	0,29	1,07
Osakesijoitukset	11 501	41,5	10,57	4,68
Noteeratut osakkeet	11 333	40,9	10,75	4,75
Pääomasijoitukset	0	0,0	0,00	0,00
Noteeraamattomat osakesijoitukset	168	0,6	0,00	0,00
Kiinteistösijoitukset	8 382	30,2	4,66	8,81
Suorat kiinteistösijoitukset	5 936	21,4	4,75	9,23
Kiinteistörahastot	2 446	8,8	4,17	3,72
Kiinteistöpääomarahastot	0	0,0	0,00	0,00
Muut sijoitukset	0	0,0	0,00	0,00
Absoluuttisen tuoton sijoitukset	0	0,0	0,00	0,00
Hyödykesijoitukset	0	0,0	0,00	0,00
Muut sijoitukset	0	0,0	0,00	0,00
Sijoitukset yhteensä	27 714	100,0	6,48	5,59

A.4 Muiden toimien tuloksellisuus

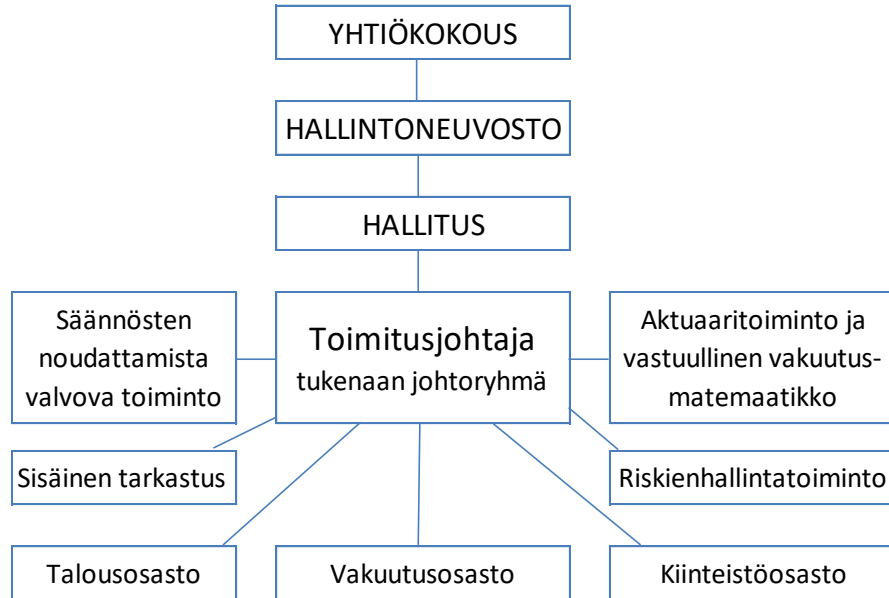
Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö ei harjoita tapaturmavakuutus- ja sijoitustoiminnan lisäksi muuta sellaista toimintaa, josta kertyisi olennaisia tuottoja tai kuluja.

B HALLINTOJÄRJESTELMÄ

B.1 Kuvaus hallintojärjestelmästä

Vakuutusyhtiön hallintojärjestelmän tarkoituksena on varmistaa se, että yhtiötä johdetaan terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti ja että yhtiön toiminnassa noudatetaan näitä periaatteita. Yhtiöllä on hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet johdon kelpoisuusvaatimusten täyttämistä, sisäisestä valvonnasta, riskien hallinnasta, aktuaaritoiminnasta, sisäisestä tarkastuksesta ja toimintojen ulkoistamisesta.

Vakuutusyhtiön henkilökunta on osittain yhteinen Valion Eläkekassan kanssa. Yhtiön ja eläkekassan henkilömäärä vuonna 2017 oli yhteensä 15, joista vakuutusyhtiön osuus on noin neljä henkilöä ja eläkekassan yksitoista.

Valion Keskinäisen Vakuutusyhtiön päätöksenteosta vastaavat yhtiökokous, hallintoneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja. Yhtiön toimiva johto koostuu toimitusjohtajasta ja johtoryhmästä.

Valion Keskinäisen Vakuutusyhtiön ylin päättävä elin on yhtiökokous, joka muun muassa päättää tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta sekä nimittää hallintoneuvoston jäsenet ja tilintarkastajan. Yhtiökokouksessa äänivaltaa käyttävät yhtiön osakkaat. Yhtiökokouksessa kullakin osakkaalla on yksi ääni jokaista osakkaan edellisen tilikauden aikana maksamiensa vakuutusmaksujen alkavaa kahtakymmentätuhatta euroa kohti. Osakas saa äänestää enintään yhdellä kymmenesosalla kokouksessa edustetusta äänimäärästä. Varsinainen yhtiökokous pidetään kerran vuodessa hallintoneuvoston määräämänä päivänä ennen toukokuun loppua. Ylimääräinen yhtiökokous pidetään VYL 5 luvun 4 §:n määräämissä tilanteissa.

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa. Hallintoneuvosto nimittää ja vapauttaa yhtiön toimitusjohtajan. Hallintoneuvostoon kuuluu 12 jäsentä ja jäsenet valitaan 3 kalenterivuodeksi kerrallaan. Jäsenen toimikausi päättyy kolmantena vaalin jälkeisenä tilikautena pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan.

Hallintoneuvosto nimitti 5.4.2017 kokouksessa puheenjohtajakseen Jaakko Rouhaisen ja varapuheenjohtajakseen Pasi Mäkisen. Hallintoneuvoston muut jäsenet ovat Johanna Kaihua, Jaana Kanto, Mirja Koutonen, Lasse Lintilä, Markku Mäkinen, Tuula Ojanen, Antti Parviainen, Päivi Saarentola, Maarit Takala ja Päivi Ylä-Outinen. Vuoden 2017 aikana hallintoneuvosto kokoontui kolme kertaa.

Yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu viisi jäsentä. Yhtiöllä ei ole erillistä tarkastusvaliokuntaa, vaan hallitus hoitaa tarkastusvaliokunnan tehtävät. Hallituksen jäsenen toimikausi on kolme kalenterivuotta. Hallituksen jäsenistä eroaa ensimmäisenä vuonna yksi ja kahtena seuraavana vuonna kumpanakin kaksi, aluksi arvan mukaan ja sitten vuorottain. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kalenterivuodeksi kerrallaan. Hallituksen puheenjohtaja oli kalenterivuonna 2017 Sauli Lähteenmäki ja varapuheenjohtajana toimi Reijo Aalto. Muut hallituksen jäsenet olivat Annikka Hurme, Hanna Laitinen ja Tarja Loppi. Hallituksen kokouksia pidettiin 10 vuonna 2017.

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Yhtiön operatiivisesta johtamisesta vastaa toimitusjohtaja yhdessä johtoryhmän kanssa. Johtoryhmä

avustaa toimitusjohtajaa yhtiön käytännön johtamisessa sekä muun muassa hallituksen kokousmateriaalin valmistelussa, hallituksen päätösten täytäntöönpanossa sekä hallitukselle raportoimisessa.

Yhtiön toimitusjohtaja on Pekka Perälä ja toimitusjohtajan varahenkilö on talouspäällikkö Mari Lintunen. Johtoryhmän muodostavat toimitusjohtaja Pekka Perälä, talouspäällikkö Mari Lintunen sekä 11.9.2017 asti vakuutuspäällikkö Johanna Heikurainen, josta lähtien vakuutuspäällikön sijainen Pekka Huovila.

Keskeiset toiminnot

Valion Keskinäisen Vakuutusyhtiön keskeiset toiminnot ovat riskienhallintatoiminto, säännösten noudattamista valvova toiminto (compliance-toiminto), sisäisen tarkastuksen toiminto, aktuaaritoiminto sekä vastuullinen vakuutusmatemaatikko. Keskeisten toimintojen tehtävät ja vastuut on kuvattu tarkemmin keskeisistä toiminnoista laadituissa toimintaperiaatteissa. Keskeiset toiminnot raportoivat kukin yhtiön hallitukselle vähintään kerran vuodessa.

Riskienhallintatoiminnon keskeisenä tehtävänä on avustaa hallitusta ja yhtiön muita toimintoja tehokkaan riskienhallinnan järjestämisessä ja varmistamisessa, seurata ja arvioida yhtiön riskiprofiilia sekä raportoida havainnoistaan yhtiön johdolle.

Compliance-toiminnon tärkeimpänä tehtävänä on seurata ja varmistaa lakien, asetusten, viranomaisohjeistuksen ja yrityksen sisäisen ohjeistuksen noudattaminen yhtiön kaikissa toiminnoissa ja päätöksenteossa. Compliance-toiminto seuraa yhtiön toimintaa koskevaa lainsäädäntöä, arvioi säännösten noudattamista ja noudattamisessa mahdollisesti ilmeneviä puutteita, antaa ohjeita yhtiön johdolle säännösten noudattamiseksi sekä raportoi havainnoistaan säännöllisesti yhtiön hallitukselle.

Sisäisen tarkastuksen toiminto on riippumaton yhtiön operatiivisesta johdosta ja sen tärkeimpänä tehtävänä on seurata ja arvioida yhtiön sisäisen valvonnan ja muun hallinnon riittävyttä ja tehokkuutta. Sisäinen tarkastus raportoi sisäisen tarkastuksen tuloksista yhtiön johdolle vähintään kerran vuodessa ja antaa samalla toimenpidesuosituksen niistä toimita, joihin yhtiön on ryhdyttävä tarkastuksen tulosten perusteella.

Aktuaaritoiminnon ja vastuullisen vakuutusmatemaatikon tehtävistä säädetään tarkemmin vakuutusyhtiölaissa. Aktuaaritoiminto muun muassa valvoo, että myönnettyistä vakuutuksista aiheutuvat vastuut on merkitty vastuuelkaan ja että vastuuelka on laskettu vastuuelkaperusteiden mukaisesti ja oikein. Aktuaari koordinoi vastuuelan laskemista ja varmistaa vastuuelan laskennan menetelmien, mallien ja oletusten asianmukaisuuden. Vastuullisen vakuutusmatemaatikon tehtävänä on huolehtia yhtiössä sovellettavien vakuutusmatemaattisten menetelmien asianmukaisuudesta sekä siitä, että yhtiön vakuutusmaksujen ja vastuuelan määräämistapa ja määrä täyttävät lakien ja määräysten ja ohjeiden asettamat vaatimukset.

Keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden on oltava hyvämaineisia, ja heillä on oltava tehtävän vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus. Heidän on täytettävä kelpoisuusvaatimukset vastaavalla tavalla kuin mitä VYL 6 luvun 4 §:n 3 momentissa on säädetty hallituksen jäsenestä. Keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden vaihtuessa yhtiö tekee viipymättä ilmoituksen Finanssivalvonnalle ja esittää samalla selvityksen keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuudesta ja luotavuudesta.

Hallintojärjestelmässä ei tapahtunut oleellisia muutoksia vuonna 2017.

Palkka- ja palkkiopolitiikka

Yhtiön palkka- ja palkkiopolitiikka muodostuu kiinteästä kuukausipalkasta. Yhtiössä ei ole erillistä palkkiojärjestelmää.

Hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle maksetaan kuukausipalkkio. Kaikille hallintoneuvoston jäsenille maksetaan kokouspalkkio. Hallintoneuvoston jäsenten kuukausi- ja kokouspalkkioista päättää yhtiökokous.

Hallituksen jäsenille maksetaan kuukausipalkkio, tämän lisäksi heille maksetaan myös kokouspalkkio. Hallituksen jäsenten kuukausi- ja kokouspalkkioista päättää hallintoneuvosto.

Toimitusjohtajan palkkaeduista ja työsuhteen ehdoista päättää yhtiön hallintoneuvosto ja osastopäälliköiden palkkaeduista ja työsuhteen ehdoista yhtiön hallitus. Muun henkilöstön palkkaeduista ja työsuhteen ehdoista päättää yhtiön toimitusjohtaja.

Toimitusjohtajan ja henkilöstön työeläke karttuu työntekijän eläkelain mukaisesti. Toimitusjohtajalla ja henkilöstöllä on mahdollisuus liittyä jäseneksi Valion Eläkekassan lisäeläketurvaa hoitavaan A-osastoon.

Osakkaiden vakuutusmaksujen ja hallintohenkilöiden palkkioiden lisäksi vuoden aikana ei ole tapahtunut muita olennaisia lähipiiritapahtumia.

B.2 Sopivuudelle ja luotettavuudelle asetettavat vaatimukset

Vakuutusyhtiön hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttämistä säädetään VYL 6 luvun 4, 5 ja 9 §:ssä. Yhtiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten, toimitusjohtajan ja heidän sijaistensa sekä yhtiön keskeisten toimintojen osalta yhtiössä noudatetaan vakuutusyhtiölaissa olevia ja Finanssivalvonnan sen nojalla antamia määräyksiä koskien heidän kelpoisuudelleen ja sopivuudelleen asetettuja vaatimuksia sekä niitä koskevien selvitysten tekemistä Finanssivalvonnalle.

Yhtiön johdolla ja keskeisistä toiminnoista vastaavilla henkilöillä tarkoitetaan Valion Keskinäisessä Vakuutusyhtiössä yhtiön toimitusjohtajaa, toimitusjohtajan sijaista, hallituksen ja hallintoneuvoston jäseniä sekä keskeisistä toiminnoista (aktuaaritoiminto, riskienhallintatoiminto, compliance-toiminto, sisäisen tarkastuksen toiminto) vastaavia henkilöitä.

Yhtiön johdon ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden tulee olla VYL:n edellyttämällä tavalla hyvämaineisia ja heillä tulee olla tehtävän hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus. Henkilöiden sopivuutta ja luotettavuutta arvioidaan silloin, kun heitä harkitaan tiettyyn tehtävään ja tällöin varmistetaan siitä, että he täyttävät vakuutusyhtiölain asettamat vaatimukset.

Arvioitaessa henkilön luotettavuutta yhtiö arvioi henkilön rehellisyyttä ja taloudellista asemaa sellaisen keskeisen näytön pohjalta, joka kattaa kaikki rikoksiin, talouteen ja valvontaan liittyvät näkökohdat. Johdon luotettavuus- ja sopivuusselvitys sisältää todistuksen konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä, otteen holhousasioiden rekisteristä, todistuksen velkajärjestelyn rekisteristä ja todistuksen liiketoimintakieltorekisteristä. Lisäksi selvitykseen liitetään henkilön CV ja henkilön itsensä ja yhtiön toimitusjohtajan allekirjoittama kirjallinen vakuutus hyvämaineisuudesta.

Lain edellyttämien yleisten kelpoisuusvaatimusten lisäksi arvioidaan henkilön kelpoisuutta toimia nimenomaan siinä tehtävässä, mihin häntä ollaan nimittämässä. Arviointi pohjautuu selvitykseen henkilön ammatillisesta pätevyydestä, työkokemuksesta, koulutuksesta sekä henkilökohtaisista taidoista ja valmiuksista kyseisessä tehtävässä toimimiseen. Kelpoisuusvaatimusten arviointi on jatkuvaa ja sitä tehdään myös henkilön toimiessa kyseisessä tehtävässä. Yhtiön toimitusjohtajalta edellytetään yleistä vakuutustoiminnan tuntemusta.

Hallituksen jäsenillä on oltava kokonaisuutena arvioiden sopiva ammatillinen pätevyys sekä kokemusta ja tietoa vakuutus- ja rahoitusmarkkinoista, liiketoimintastrategiasta ja liiketoimintamallista, hallintojärjestelmästä, rahoitusanalyysistä, vakuutusmatemaattisesta analyysistä sekä vakuutusyhtiö-

tä koskevasta sääntelykehikosta ja sen asettamista vaatimuksista. Hallituksen jäsenten ammatillista pätevyyttä arvioidaan aina nimityspäätösten yhteydessä. Hallituksen jäseniä myös koulutetaan tarvittaessa.

B.3 Riskienhallintajärjestelmä

Yhtiön periaatteiden mukaisesti riskienhallinnan tulee olla kattavaa, systemaattista sekä koskea kaikkia riskilajeja ja organisaation osia. Riskienhallintaprosessi sisältää seuraavat vaiheet: riskien tunnistaminen, riskien mittaaminen ja arviointi, toimenpiteet riskiaseman muuttamiseksi ja riskeihin varautumiseksi sekä riskien seuranta, valvonta ja raportointi. Yhtiön sisäisellä valvonnalla on keskeinen rooli riskienhallinnan toteutumisessa. Asianmukaisen riskienhallinnan keskeisimpänä tavoitteena on varmistaa yhtiön luotettava toiminta sekä toiminnan jatkuvuus.

Riskienhallintatoiminto on ulkoistettu aktuaari Kalervo Koistiselle, SHV (Porasto Oy) ja siten varmistettu, että yhtiön riskienhallintatoiminto on riippumaton riskejä ottavista toiminnoista.

Riskienhallintatoiminto:

1. avustaa hallitusta ja muita keskeisiä toimintoja tehokkaan riskienhallinnan varmistamiseksi;
2. seuraa riskienhallintajärjestelmän toimivuutta ja yhtiön yleistä riskiprofilia kokonaisuutena;
3. raportoi riskeille altistumisesta ja neuvoo hallitusta riskienhallintaa koskevissa asioissa, kuten keskeisissä hankkeissa ja sijoituksissa;
4. tunnistaa ja arvioi kehittyviä riskejä.

Riskienhallintatoiminto seuraa yhtiön riskienhallintajärjestelmän toimivuutta ja antaa vuosittain lausunnon vakuutusyhtiön riskiprofiilista ja havainnoistaan hallitukselle.

Hallitus vastaa riskienhallinnan järjestämisestä ja hyväksyy Riski- ja vakavaraisuusarvion (ORSA) vuosittain osana sijoitussuunnitelmaa. Riski- ja vakavaraisuusarviossa arvioidaan yhtiön kokonaisvakavaraisuustilannetta. Arvio on tehty vertaamalla yhtiön riskinottohalukkuuteen yhtiön riskikartoituksessa esiin nousseita riskejä sekä niiden vaikutuksia, yhtiön vakavaraisuusasemaa per 30.9.2017 ja yhtiön vakavaraisuusaseman kehittymistä lyhyellä aikavälillä sekä vakavaraisuuspääoman riittävyttä suhteessa sijoitustoiminnan maksimitappioon. Kokonaisvakavaraisuusarvion tekeminen on yhtiössä jatkuva prosessi, joka toteutetaan säännöllisesti vuosittain yhdessä osana vuosisuunnittelua. Lisäksi osana merkittäviä liiketoimintapäätöksiä arvioidaan yhtiön vakavaraisuusaseman kehittyminen suhteessa kyseiseen päätökseen / suunnitelmaan. Riskienhallinnan muita välineitä ovat riskienhallintatoiminnon, sisäisen tarkastuksen, sisäisen valvonnan, vakuutusmatematiikan, kirjanpidon sekä varainhoidon raportit ja tilastot.

B.4 Sisäinen valvontajärjestelmä

Yhtiön sisäisellä valvonnalla varmistetaan, että yhtiön riskit on arvioitu ja niihin on varauduttu asianmukaisesti ja että yhtiön toiminta tapahtuu lakien ja asetusten mukaisesti. Sisäinen valvonta on jatkuva osa päivittäisiä rutiineja.

Toimitusjohtaja vastaa yhdessä osastopäälliköiden kanssa yhtiön päivittäiseen toimintaan liittyvästä sisäisestä valvonnasta. Koko yhtiön henkilöstö osallistuu sisäiseen valvontaan omilla vastualueillaan.

Compliance- toiminto on tärkeä osa yhtiön sisäistä valvontaa. Se kattaa yhtiön kirjanpidon, hallinnon, sijoitustoimen ja varainhoidon sekä lakisääteisen tapaturmavakuutuksen hoitamisen. Tehtävää hoiti raportointikaudella vakuutusyhtiön hallituksen varapuheenjohtaja ja Valio Oy:n talousjohtaja Reijo Aalto 13.6.2017 asti, jonka jälkeen vakuutusyhtiön vakuutuspäällikkö Johanna Heikurainen 9.9.2017 asti. Loppuvuoden tehtävää hoiti vakuutuspäällikön sijaisena Pekka Huovila, jota tehtävässään tuki Mandatum Life Palvelut Oy:ltä ostetut palvelut.

B.5 Sisäisen tarkastuksen toiminto

Sisäinen tarkastus arvioi yhtiön sisäisen valvonnan ja muun hallinnon riittävyttä ja tehokkuutta. Sisäisen tarkastuksen toiminnosta vastaa vakuutusyhtiön hallintoneuvoston jäsen ja Valio Oy:n henki-

löstöjohtaja Lasse Lintilä. Hänen tehtävänä on seurata ja arvioida vakuutusyhtiön ja sen hallituksen toimintaa muun muassa saamansa kokousmateriaalin ja raporttien pohjalta. Lasse Lintilä ei ole vakuutusyhtiön palveluksessa, mikä varmistaa sisäisen tarkastuksen objektiivisuuden ja riippumattomuuden.

B.6 Aktuaaritoiminto

Aktuaaritoiminnosta vastaa ja yhtiön vastuullisena vakuutusmatemaatikkona toimii FM, SHV, eMBA Janne Kaippio. Aktuaaritoiminto valvoo, että myönneistyistä vakuutuksista aiheutuvat vastuut on merkitty vastuuelkaan ja että vastuuelka on laskettu vastuuelkaperusteiden mukaisesti ja oikein. Aktuaari koordinoi vastuuelan laskemista ja varmistaa vastuuelan laskennan menetelmien, mallien ja oletusten asianmukaisuuden. Aktuaari arvioi laskennassa käytettyjen tietojen riittävyyttä ja laatua sekä raportoi hallitukselle vastuuelan laskennan luotettavuudesta ja asianmukaisuudesta kerran vuodessa.

B.7 Ulkoistaminen

Vakuutusyhtiöllä on ulkoistamisesta kirjalliset toimintaperiaatteet, joita noudatetaan toimintoja ulkoistettaessa. Toimintojen ulkoistamisesta päättää yhtiön hallitus.

Vakuutusyhtiö on ulkoistanut sijoitusomaisuudesta Finanssivalvonnalle tehtävän Solvenssi II-raportoinnin OP Varainhoitoon.

Aktuaaritoiminto on ulkoistettu Kaippio & Kaippio Oy:lle, jossa tehtävää hoitaa SHV Janne Kaippio. Riskienhallintatoiminto on ulkoistettu Porasto Oy:lle, jossa tehtävää hoitaa SHV Kalervo Koistinen. Compliance-toiminto on osittain ulkoistettu kohdassa B.4 esitetyllä tavalla Mandatum Life Palvelut Oy:lle.

B.8 Arvio hallintojärjestelmän sopivuudesta

Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö harjoittaa lakisääteistä tapaturmavakuutusta. Suurin vakuutuksenottajaosakas on Valio Oy, jonka osuus vakuutettujen palkkasummasta on yli 93 prosenttia. Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö tuntee asiakkaansa ja vakuutetut työtehtävät. Valion Keskinäisen Vakuutusyhtiön vakavaraisuus on hyvällä tasolla ja yhtiöllä on jälleenvakuutus suurten vahinkojen varalta.

Yhtiön johtoryhmä arvioi hallintojärjestelmän riittävyyttä säännöllisesti ja hallintojärjestelmää ja siihen liittyviä kirjallisia toimintaperiaatteita arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti. Hallintojärjestelmän säännölliseen arviointiin osallistuu myös compliance-toiminto sekä riskienhallintatoiminto. Yhtiö arvioi, että hallintojärjestelmä on yhtiön liiketoiminnan riskeihin ja niiden luonteeseen ja laajuuteen nähden järjestetty riittävällä tavalla.

C RISKIPROFIILI

Vakuutusyhtiön riskejä ovat **vakuutusriskit, markkinariskit, luottoriski, likviditeettiriski ja operatiiviset riskit.**

Riskinottohalukkuuden näkökulmasta yhtiössä seurataan SCR-vakavaraisuussuhdetta:

Solvenssi II vakavaraisuussuhde eli nk. SCR-suhde (oma varallisuus/vakavaraisuuspääomavaatimus = EOF/SCR).

Mittarille on määritelty seurantavyöhykkeet ja toimenpiteet eri vyöhykkeillä:

Mittari	Vyöhykkeen raja-arvot	Toimenpiteet
EOF / SCR	< 120%	Haetaan aktiivisesti vakavaraisuusaseman parantamista (lisätaksoitus, sijoitusallokaation muutos). Tarkennetaan vakavaraisuusrajalaskentamenetelmiä.
	120 – 150%	Vakavaraisuusasemaa seurataan kuukausittain. Arvioidaan tarve vakavaraisuusaseman parantamiselle (lisätaksoitus, sijoitusallokaation muutos).
	> 150%	Ei aktiivisia ylimääräisiä toimenpiteitä.

Yhtiön johto arvioi yhdessä hallituksen kanssa laadullisesti yhtiön vakavaraisuuden suurimpia riskejä, jotka liittyvät sijoitustoimintaan, vastuuelkaan ja jälleenvakuutukseen.

Yhtiö harjoittaa yksinomaan lakisääteistä tapaturmavakuutusta. Valio Oy:n osuus vakuutetusta palkkasummasta on yli 93 %.

C.1 Vakuutusriski

Vakuutusriskejä hallitaan vastuuelan ja vakuutusmaksujen laskuperusteilla. Vastuullisen vakuutusmatemaatikon tehtävänä on huolehtia yhtiössä sovellettavien vakuutusmatemaattisten menetelmien asianmukaisuudesta sekä siitä, että yhtiön vakuutusmaksujen ja vastuuelan määräämistapa ja määrä täyttävät lakien, asetusten ja Finanssivalvonnan määräysten mukaiset vaatimukset. Aktuaaritoiminto vastaa, että vakuutuksista johtuvat vastuut varataan vastuuelkaan.

Yhtiöllä on omat vakuutusmaksun laskuperusteet. Vakuutusriskin hinnoittelu perustuu vakuutuksenottajien yhteiseen vahinkohistoriaan, jossa yhtiön tulos asetetaan vuosittain yhtiön hallituksen määräämälle tasolle lakisääteisen tapaturmavakuutuksen maksuperusteen ns. sovitustekijäparametrin avulla. Tarkoitus on päätyä nollatulokseen vakuutusmaksujen sovitustekijäparametrin avulla. Vakuutusmaksun riittävyttä suhteessa yhtiön vakavaraisuusasemaan seurataan säännöllisesti. Tarvittaessa vakuutusmaksut mukautetaan vastaamaan yhtiön vakavaraisuuden kehittymistä.

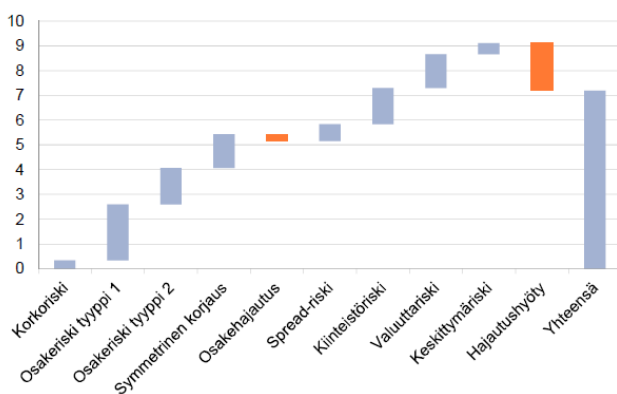
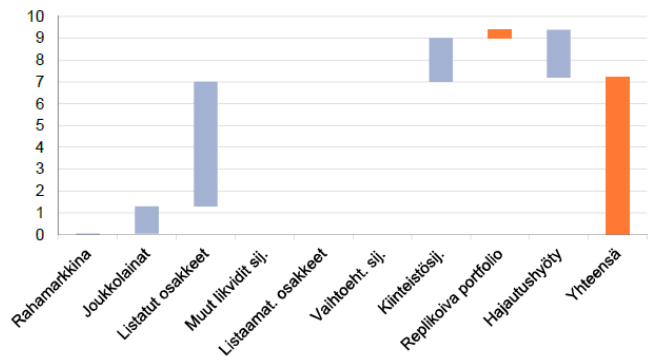
Yhtiöllä on jälleenvakuutus suurimpia vakuutusriskejä varten. Valion Keskinäisen Vakuutusyhtiön vahinkotapahtumakohtainen omapidätysraja on 600 000 euroa. Vuonna 2017 jälleenvakuuttajalle ei ilmoitettu yhtäkään omapidätysrajan ylittävää vahinkotapahtumaa. Yhtiö on määritellyt suurvahingon rajaksi 5 M€. Jälleenvakuutussopimus on sovittu päättymään, mikäli vakuutuskauden aikana sattuu kaksi erillistä yli 5 M€:n vahinkotapahtumaa.

C.2 Markkinariski

Yhtiön sijoitustoiminnasta vastaavat toimitusjohtaja ja hallitus. Yhtiön hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman, joka ohjaa sijoitustoiminnan riskinottoa. Siinä määritellään muun muassa toimivaltuudet ja vastuut sijoitusasioissa, sijoituslaji- ja omaisuuskohtaiset sijoitusrajoitteet sekä sallitut sijoituskohteet. Sijoitusten hajautus on keskeinen sijoitusriskiin vaikuttava tekijä. Sijoitussuunnitelmasa määritelty sijoituskohtainen perusallokaatio määrittää perustason sijoitussalkun kokonaisriskille, josta voidaan poiketa suunnitelmassa määriteltyjen rajojen puitteissa.

Reportointihetkellä vakuutusyhtiön markkinariskien pääomavaade oli 7,2 miljoonaa euroa. Sijoitusomaisuutta hoidetaan sijoitussuunnitelmassa määriteltyjen omaisuusluokkakuvausten, perusallokaation ja riskilimiittien puitteissa. Sijoitussuunnitelmien hyväksymisen lisäksi hallitus valvoo yhtiön riskiaseman kehitystä ja toiminnalle asetettujen limiittien noudattamista. Vakuutusyhtiön merkittävin markkinariski on osakeriski, joka on yli 60 % kokonaisriskeistä.

SCR pääomavaade	31.12.2017
Korkoriski	341,2
Osakeriski	4 821,0
Spread-riski	672,9
Valuuttariski	1 367,7
Kiinteistöriski	1 469,1
Keskittymäriski	444,9
Hajautushyöty	-1 913,6
Markkinariski yhteensä	7 203,2

Pääomavaade riskityypeittäin, MEUR

Pääomavaade omaisuuslajeittain, MEUR

Omaisuuslajit on määritelty arvopapenkohtaisella Business classification -rakenteella, eivätkä ne täysin vastaa yhtiökohtaisia sijoitusrakenteita.

Vahvan vakavaraisuusaseman vuoksi vakuutusyhtiö voi sijoittaa riskillisiin sijoituksiin merkittävän osan sijoituksistaan. Markkinariskien sekä korko-, luotto-, ja volatiliteettiriskien hallinnalla pyritään vakauttamaan yhtiön oman pääoman vaihtelua Solvenssi II -ympäristössä ja varmistumaan siitä, että markkinahintojen muutokset eivät vaaranna yhtiön vakavaraisuusasemaa. Yhtiön sijoitustoiminnan tärkein rajoite on Solvenssi II SCR-vakavaraisuussuhde, jonka tavoitetaso on > 150 %.

Korko

Vastuuvelan korkoriskin osuus koko korkoriskistä on 29 %. Erillisiä johdannaissuojia vastuuvelan korkoriskin suojaamiseksi ei ole tehty. Vaikka vastuuvelan korkoriski on suojaamatta, korkoriskin osuus vakuutusyhtiön kokonaisriskeistä on hyvin pieni. Yhtiön hallitus määrittää sijoitussuunnitelmalla yhtiön strategisen tahtotilan korkoriskin suojaustasosta ja suojan liikkumarajoista.

Osake

Osakeriski muodostaa merkittävän osan vakuutusyhtiön kokonaisriskeistä. Likvidien teollistuneiden maiden osakesijoitusten osuus kokonaisosakeriskistä on suuri. Epäsuorista kiinteistösisijoituksista johdettua osakeriskin pääomavaade kasvaa jonkin verran.

Luottomarginaali

Vakuutusyhtiön korkosijoituksista merkittävin osa on hyvän luottolaadun omaavissa valtion- ja yrityslainoissa. Kehittyvien markkinoiden osuus koko allokaatiosta markkina-arvojen mukaan on 14 %. Merkittävä osa luottomarginaaliriskin pääomavaateesta tulee niistä.

Valuutta

Vakuutusyhtiön vastuuvelka on pääosin euromääräinen ja siksi merkittävä osa sijoituksista kohdistuu euromääräisiin sijoituksiin. Korkosijoituksissa mainittavaa valuuttariskiä on vain kehittyvien maiden lainoissa. Merkittävä osa valuuttakurssiriskistä on osakesijoituksissa. Valuuttariskillisiä sijoituksia toteutetaan hajautushyötyjen lisäämiseksi ja salkun hoidon tehostamiseksi. Yhtiön hallitus määrittää sijoitussuunnitelmassa valuuttariskin suojaustasosta ja liikkumarajoista. Avoimen valuuttaposition suuruutta ja valuuttariskin määrää koko sijoitusomaisuuden tasolla seurataan raportoinnin yhteydessä.

Kiinteistö Kiinteistösijoituksia hyödynnetään sijoitussalkun riski/tuotto -suhteen parantamiseksi sekä tasamaan sijoitusomaisuudesta kertyviä kassavirtoja ja arvostusten vaihteluja. Kiinteistösijoitusten suhteelliseen osuuteen sijoitusomaisuudesta vaikuttaa sijoitusmarkkinoiden ja suhdannetilanteen kehitys. Kiinteistösijoitukset suunnataan kohteisiin, joita voidaan pitää sijoituskohteena pitkällä aikajännteellä. Kiinteistösijoitusten määrää ja hajautusta säännellään tarkemmin sijoitussuunnitelmassa. Kiinteistöriskistä merkittävin osuus tulee suorista kiinteistösijoituksista. Kiinteistöjen arvonmuutosriski on vakuutusyhtiön toiseksi suurin osakeriskin jälkeen. Epäsuorien kiinteistöjen osalta osa riskeistä käsitellään osakeriskimoduulissa puuttuvan läpivalaisutiedon vuoksi.

C.3 Luottoriski

Hallitus määrittää sijoitussuunnitelmassa allokaatorajoitteet, joilla säädelään luottoriskin maksimimäärää. Keskittymäriskin pääomavaadelaskelma perustuu läpivalaistuun sijoitusomaisuuteen. Vakuutusyhtiöllä on 445 000 euroa keskittymäriskin pääomavaadetta.

C.4 Likviditeettiriski

Likviditeetti otetaan huomioon muodostettaessa sijoitusallokaatiota ja päätettäessä käytettäviä instrumentteja. Likviditeetin turvaaminen on tärkeää kaikissa olosuhteissa. Yhtiön sijoitusomaisuudesta merkittävä osa on normaalioloissa nopeasti muutettavissa käteiseksi, ja likviditeetti suhteessa vastuvelan asettamiin likvidisyysrajoitteisiin on erinomaisella tasolla.

C.5 Operatiiviset riskit

Vakuutusyhtiön toiminnan operatiiviset riskit ovat pääosin samoja kuin kaikessa normaalissa liiketoiminnassa. Yhtiössä toteutetaan soveltuvin osin Valio Oy:n riskienhallinta- ja johtamisjärjestelmiä. Koska yhtiö toimii Valio Oy:n tiloissa, Valio Oy vastaa tietotekniikan toimivuudesta ja tietoturvasta. Yhtiöllä on hallituksen hyväksymä valmius- ja jatkuvuussuunnitelma, joka laaditaan vuosittain. Yhtiöllä on hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet yhtiön keskeisistä toiminnoista ja prosesseista. Vakuutusyhtiön ulkoistetuista toiminnoista on tehty kirjalliset sopimukset.

C.6 Riskialtistumat

Yhtiön vakuutettujen henkilötyövuosien määrä oli raportointivuonna 3 483, josta Valion osuus oli 93 prosenttia ja muiden osakkaiden osuus 7 prosenttia. Palkkasumma jakautuu vastaavassa suhteessa. Vakuutetusta työstä 60 prosenttia on tuotantotyötä ja 40 prosenttia on toimistotyötä.

Sijoitusomaisuuden volatiliteettiriskien hallinnalla pyritään vakauttamaan yhtiön oman pääoman vaihtelua Solvenssi II ympäristössä ja varmistumaan siitä, että markkinahintojen muutokset eivät vaaranna yhtiön vakavaraisuusasemaa.

Markkinariskeistä merkittävin on osakkeiden arvostukseen liittyvä riski. Vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma tarkasteluhetkellä oli moninkertainen pääomavaateisiin verrattuna. Valuuttariski on toiseksi suurin markkinariski. Osakesijoitukset toteutetaan lähtökohtaisesti valuuttakurssisuojaamattomiin kohteisiin. Korkoriskiä suojataan vain suorilla joukkolainasijoituksilla.

Yhtiön markkinariskitaso mitoitetaan siten, että yhtiön vakavaraisuus kestää voimakkaan omien varojen laskun ilman, että riskillisiä sijoituksia joudutaan myymään toimintaedellytysten turvaamiseksi. Salkun hajautustavoitteet tukevat markkinariskien hallintaa. Yhtiö seuraa ja analysoi jatkuvasti sijoitusmarkkinoiden tilaa sekä omaa vakavaraisuuttaan suhteessa ottamiinsa riskeihin ja sopeuttaa sijoitussalkkunsu riskitason tarvittaessa.

D ARVOSTUS VAKAVARAISUUSTARKOITUKSIIN
D.1 Varat

Vakavaraisuuslaskennassa sijoitukset arvostetaan raportointihetken mukaiseen käypään arvoon. Pörssiosakkeiden, rahastojen, joukkovelkakirjalainojen ja muiden velkakirjalainojen käypä arvo määrittyy raportointihetken mukaisen kaupankäyntikurssin perusteella tai sen puuttuessa viimeisimmän kaupankäyntikurssin perusteella. Muiden sijoitusten käypänä arvona pidetään todennäköistä luovutushintaa.

Vakavaraisuuslaskennassa taseen varojen arvostaminen eroaa tilinpäätöksen mukaisesta arvostamisesta seuraavasti: sijoitukset arvostetaan markkina-arvoon, aineettomat hyödykkeet arvostetaan nolnaan sekä jälleenvakuuttajan osuus vakuutusteknisestä vastuuvasta kirjataan varoihin (kirjanpidossa osa vakuutusteknistä vastuuvasta). Joukkovelkakirjalainojen markkina-arvo pitää sisällään ns. kertyneet korot. Muut kuin edellä mainitut varat arvostetaan vakavaraisuuslaskennassa kirjanpitoarvoon.

Seuraavissa taulukoissa on kuvattu vakavaraisuuslaskennan mukaisten varojen kehittyminen kalenterivuoden aikana sekä vertailu tilinpäätöslaskentaan. Varojen muutos johtuu sijoitusomaisuuden arvonmuutoksista.

Taulukko 1: Vakavaraisuuslaskennan mukaiset varat ja niiden kehitys kalenterivuoden aikana, euroa

	31.12.2017	31.12.2016	Muutos
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (omassa käytössä)	34 043	45 390	-11 347
Sijoitukset yhteensä	27 431 165	25 955 447	1 475 718
Kiinteistöt	5 966 843	5 907 811	59 032
Osakkeet	1 709 279	1 566 251	143 028
Joukkovelkakirjalainat		1 804 549	-1 804 549
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset	17 564 835	15 793 014	1 771 821
Talletukset, jotka eivät kuulu muihin rahavaroihin	2 190 208	883 822	1 306 386
Vakuutussaamiset ja saamiset vakuutusedustajilta	78 420	104 444	-26 024
Muut saamiset	155 128	164 476	-9 348
Rahavarat	313 960	104 570	209 390
Kaikki muut sijoitukset, joita ei ole esitetty muualla			0
Varat yhteensä	28 012 716	26 374 327	1 638 389

Taulukko 2: Vakavaraisuuslaskennan ja tilinpäätöksen mukaisten varojen ero 31.12.2017, euroa

	Vakavaraisuus- laskenta	Kirjanpito	Ero
Aineettomat hyödykkeet	0	145 363	-145 363
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (omassa käytössä)	65 264	65 264	0
Sijoitukset	27 399 944	20 261 256	7 138 688
Kiinteistöt	5 935 622	5 108 760	826 862
Osakkeet	1 709 279	966 874	742 405
Joukkovelkakirjalainat	0	0	0
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset	17 564 835	11 995 414	5 569 421
Talletukset, jotka eivät kuulu muihin rahavaroihin	2 190 208	2 190 208	0
Vakuutussaamiset ja saamiset vakuutusedustajilta	78 420	78 420	0
Muut saamiset	155 128	155 128	0
Rahavarat	313 960	313 960	0
Kaikki muut sijoitukset, joita ei ole esitetty muualla	0	0	0
Varat yhteensä	28 012 716	21 019 391	6 993 325

D.2 Vakuutustekninen vastuovelka

Vakuutustekninen vastuovelka arvostetaan vakavaraisuuslaskennassa huomioimalla

- sopimukseen liittyvät odotetut kassavirrat: vakuutusmaksut, korvaukset sekä liikekulut
- rahan aika-arvo diskonttaamalla tulevat kassavirrat soveltaen vakavaraisuuslaskennan mukaista riskitöntä EIOPA:n julkaisemaa korkokäyrää
- riskimarginaali.

Vakuutusmaksuvastuun laskennassa tulevan kalenterivuoden korvausmeno, liikekulut ilman vakuutusten hankintakuluja sekä vakuutusmaksut perustuvat liiketoiminnan tulosennusteeseen. Korvausmenon ennusteessa (sisältäen korvausten hoitokulut) on hyödynnetty pitkän aikavälin keskimääräistä historiallista korvausten ja vakuutusmaksulaskennan pohjana olevien palkkasummien välistä keskiarvoa. Vakuutusmaksujen ja liikekulujen kassavirran oletetaan toteutuvan kokonaisuudessaan tulevan kalenterivuoden aikana. Korvausten kassavirtajakauma noudattaa Solvenssi II korvausvastuun mukaista kassavirtajakaumaa. Vakavaraisuuslaskennan mukainen vakuutusmaksuvastuu poikkeaa huomattavasti tilinpäätöksen mukaisesta vakuutusmaksuvastuusta, koska tilinpäätöksessä vakuutusmaksuvastuun oletetaan olevan nolla johtuen erilaisesta sopimusrajojen käsittelystä.

Korvausvastuun laskennassa eläkemuoitoiset tapauskohtaiset varaukset arvioidaan tapauskohtaisesti huomioiden vahingoittuneen sukupuoli, ikä, palkkasumma sekä työkyvyttömyysaste. Kuolevuusmallina sovelletaan K2016 referenssikuolevuusmallia ilman varmuusmarginaalia. Tuntematon korvausvastuu vastaa tilinpäätöksen mukaista tuntematonta korvausvastuuta oikaistuna pitkän aikavälin korvausvastuun riittävyyslaskennan mukaisella riittävyyskertoimella. Vahinkojen selvittelykuluvakuutuksen nimellisarvo vastaa tilinpäätöksen mukaista varausta. Korvausvastuun kassavirtajakauman oletetaan noudattavan eläkkeiden tulevien odotettujen korvaussuoritusten kassavirtajakaumaa. Vakavaraisuuslaskennan mukainen korvausvastuu poikkeaa tilinpäätöksen mukaisesta korvausvastuusta seuraavin osin: kuolevuusmalli ilman varmuusmarginaalia, tuntemattoman korvausvastuun oikaistuminen pitkän aikavälin korvausvastuun riittävyydellä, diskonttaaminen EIOPA:n riskittömällä korkokäyrällä 3,0 %:n kiinteän laskuperustekorona sijaan.

Vakuutusteknisen vastuuvelan laskennassa riskimarginaali määräytyy vastuuvelan vuosittain sitomien vakavaraisuuspääomien 6 %:n pääomakustannuksena. Riskimarginaalin laskennassa 1. vuoden vakavaraisuuspääomavaatimus vastaa vakuutusriskien vakavaraisuuspääomavaatimusta sekä toisesta vuodesta eteenpäin vakuutusriskien pääomavaatimusta ilman maksutulovolyymimitan ja katastrofiriskin vaikutusta.

Vakuutusteknisen vastuuvelan laskennassa

- jälleenvakuuttajan osuus vakuutusteknisestä vastuuvelasta sisältyy vakavaraisuuslaskennassa varoihin (tilinpäätöksessä osa vakuutusteknistä vastuuvelkaa)
- sovelletaan yhtä yhtenäistä riskiryhmää (lakisääteinen työtapaturmavakuutus)
- sopimusrajat vastaavat vakuutuskausia (kalenterivuotisia) ja erityisesti kalenterivuoden lopussa oletetaan olevan jo sitouduttu seuraavan kalenterivuoden vakuutuksiin
- ei ole sovellettu oleellisia yksinkertaistuksia
- käytetyissä oletuksissa ei ole tapahtunut muutoksia kalenterivuoden aikana
- ei sovelleta vastaavuuskorjausta
- ei sovelleta volatilitteettikorjausta
- ei sovelleta siirtymäkauden mukaista riskitöntä korkokäyrää
- ei sovelleta siirtymäkauden vähennystä.

Vakuutusteknisen vastuuvelan arvoon liittyvä epävarmuus on seurausta tulevien korvaussuoritusten, liikekulujen ja vakuutusmaksujen realisoitumisesta suhteessa sovellettuihin ennusteisiin sekä sovelletun kuolevuusmallin suhteesta tulevaisuudessa havaittaviin kuolevuustasoihin. Edelleen eläkemuotoisen korvausvastuun pitkän maturiteetin takia vastuuvelan arvo pitää sisällään korkoriskiä. Epävarmuuksien tasoa voi kuitenkin pitää maltillisena.

Vakuutusteknisen vastuuvelan laskennassa käytettyjen vakuutusmatemaattisten menetelmien voidaan katsoa arvioivan oikein laskennan pohjana olevia kassavirtoja ottaen huomioon vakuutustoiminnassa ilmenevien riskien luonne, laajuus ja monimutkaisuus. Kassavirtojen laskennassa on huomioitu kaikki oleelliset vakuutussopimuksista aiheutuvat veloitteet: odotetut vakuutusmaksut, korvaukset ja liikekulut. Odotettujen korvausten arviointi on tehty varovaisuusperiaatetta noudattaen nojautuen pitkän aikavälin historia-aineistoon huomioiden alalla yleisesti käytetty kuolevuusmalli (K2016 referenssikuolevuusmalli). Valittu riskimarginaalin laskentamenetelmä kuvastaa oikein vastuuvelan sitomaa pääomakustannusta huomioiden riskiprofiilin muuttumisen ajan kuluessa.

Vakavaraisuuslaskennassa osana muita velkoja huomioidaan laskennalliset verovelat (ei huomioida tilinpäätöslaskennassa). Edelleen tasoitusmäärä ei ole vakavaraisuuslaskennassa velkaa (kirjanpidossa osa vastuuvelkaa). Muut muiden velkojen erät arvostetaan kirjanpitoarvoon. Laskennalliset verovelat saadaan kertomalla yhteisöveroprosentilla vakavaraisuuslaskennan ja tilinpäätöksen mukaisten arvojen erotusten summa: aineettomat hyödykkeet, sijoitukset, tasoitusmäärä, varsinainen vakuutustekninen vastuovelka.

Vakavaraisuuslaskennassa arvostettaessa varoja ja velkoja, ei sovelleta vaihtoehtoisia arvostamismenetelmiä.

Seuraavissa taulukoissa on kuvattu vakavaraisuuslaskennan mukaisten velkojen kehittyminen kalenterivuoden aikana sekä vertailu tilinpäätöslaskentaan. Vastuuvelan muutokset aiheutuvat korkokäyrien muutoksista ja tarkentuneesta eläkemuotoisen vastuuvelan laskennasta.

Taulukko 3: Vakavaraisuuslaskennan mukaiset velat ja niiden kehitys kalenterivuoden aikana, euroa

	31.12.2017	31.12.2016	Muutos
Vakuutustekninen vastuuvélka (brutto)	11 177 056	12 340 324	-1 163 268
Paras estimaatti (brutto)	8 782 312	10 252 903	-1 470 591
Riskimarginaali	2 394 744	2 087 421	307 323
Laskennalliset verovelat	2 591 502	1 891 452	-2 745
Vakuutusvelat ja velat vakuutusedustajille			0
Velat (ostovelat, ei vakuutusvelat)	217 295	429 868	-212 573
Kaikki muut velat, joita ei ole esitetty muualla	6 739	6 739	0
Velat yhteensä	13 289 797	14 668 383	-1 378 586

Taulukko 4: Vakavaraisuuslaskennan ja tilinpäätöksen mukaisten velkojen ero 31.12.2017, euroa

	Vakavaraisuus- laskenta	Kirjanpito	Ero
Vakuutustekninen vastuuvélka (brutto)	11 177 056	17 141 242	-5 964 186
Paras estimaatti (brutto)	8 782 312		8 782 312
Riskimarginaali	2 394 744		2 394 744
Laskennalliset verovelat	2 591 502		1 888 707
Vakuutusvelat ja velat vakuutusedustajille			0
Velat (ostovelat, ei vakuutusvelat)	217 295	217 295	0
Kaikki muut velat, joita ei ole esitetty muualla	6 739	6 739	0
Velat yhteensä	13 289 797	17 365 276	-4 075 479

E PÄÄOMAN HALLINTA

E.1 Omat varat

Vakuutusyhtiö arvioi vuosittain osana riski- ja vakavaraisuusarvion (ORSA) laadintaa vakavaraisuustavoitteensa (vakavaraisuussuhde yli 150 %, 2017). Vakavaraisuusaseman kehittymistä arvioidaan skenaarioimalla ja stressitestein osana ORSA:a. Ensisijainen keino vakavaraisuusaseman ylläpidossa suhteessa riskinottohalukkuuteen on vuosittaisen vakuutusmaksutariffin asettaminen. Tarvittaessa vakavaraisuusasemaa voidaan myös parantaa rajoittamalla sijoitusriskiä sekä laajentamalla jälleenvakuutusta.

Yhtiön oma varallisuus

- muodostuu kokonaisuudessaan luokkaan 1 kuuluvasta omasta perusvarallisuudesta
- hyväksytään kokonaisuudessaan kattamaan pääomavaatimuksia (vakavaraisuuspääomavaatimus, vähimmäispääomavaatimus)
- ei pidä sisällään lisävarallisuuteen luokiteltavia eriä
- ei pidä sisällään siirtymäsäännöksiä
- ylittää sekä vakavaraisuuspääomavaatimuksen että vähimmäispääomavaatimuksen.

Oman varallisuuden kasvu raportointikauden aikana johtui sijoitusomaisuuden arvonmuutoksista sekä tarkentuneesta vastuuvélan laskentamenetelmästä.

Taulukko 5: Oma varallisuus, euroa

	31.12.2017	31.12.2016	Muutos
Pohjarahasto ja takuupääoma	1 731 198	1 731 198	0
Täsmäytysrä	12 288 926	9 974 746	2 314 180
Yhteensä	14 020 124	11 705 944	2 314 180

Taulukko 6: Oma varallisuus sekä vakavaraisuusasema, euroa

	31.12.2017	31.12.2016	Muutos
Oma varallisuus (EOF)	14 020 124	11 705 944	2 314 180
Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR)	7 554 829	6 734 183	820 646
Vähimmäispääomavaatimus (MCR)	2 500 000	2 500 000	0
Vakavaraisuusasema: EOF / SCR	185,58	173,83	11,75
Vakavaraisuusasema: EOF / MCR	560,80	468,24	92,57

Vakavaraisuuslaskennan mukaisen oman varallisuuden ja tilinpäätöksen mukaisen oman pääoman välinen ero on seurausta seuraavista eristä: tasoitusmäärä, vastuuvelan sekä sijoitusten arvostuserot, aineettomat hyödykkeet.

Tasoitusmäärän tarkoituksena on tasata eroja eri vuosien välisissä vakuutusteknisissä tuloksissa. Eri-tyisesti tasoitusmäärä on varaus runsasvahinkoisten vuosien varalle. Valion Keskinäisen Vakuutusyhtiön tasoitusmäärän odotetaan tasoitusmäärän laskuperusteiden mukaisesti kasvavan vuosittain mallillisesti.

Taulukko 7: Vakavaraisuuslaskennan mukainen oma varallisuus vs. tilinpäätöksen mukainen oma pääoma, euroa

	31.12.2017	31.12.2016
Oma pääoma (tilinpäätös)	3 654 115	4 067 221
Vakuutusteknisen vastuuvelan arvostusero (-)	5 964 186	3 671 909
Tasoitusmäärä (+)	8 271 110	6 790 504
Aineettomat hyödykkeet (-)	-145 363	-218 044
Laskennallinen verovelka (-)	-2 591 502	-1 891 452
Oma varallisuus (vakavaraisuuslaskenta)	14 020 124	11 705 944

E.2 Vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus

Vakavaraisuuspääomavaatimus 31.12.2017 oli 7,6 M€ (6,7 M€). Kasvu oli seurausta markkinariskin kasvusta. Vähimmäispääomavaatimus 31.12.2017 oli 2,5 M€ (2,5 M€). Vähimmäispääomavaatimuksen määrä ei ole muuttunut kalenterivuoden aikana, koska se vastaa vähimmäispääomavaatimuksen absoluuttista minimiä. Vähimmäispääomavaatimuksen laskennassa käytetty nettomääräinen vastuuvelan paras estimaatti 31.12.2017 oli 0,9 M€ (1,1 M€) ja 12 kuukauden nettomääräinen vakuutusmaksutulo vuonna 2017 oli 1,1 M€ (1,2 M€).

Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö

- soveltaa vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa standardikaavaa
- ei sovelta vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa yksinkertaistettuja laskentatapoja
- ei sovelta duraatiopohjaisia osakeriskin alaasioita
- ei sovelta vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa yhtiökohtaisia parametreja.

Taulukko 8: Vakavaraisuuspääomavaatimus riskiosioittain, euroa

	31.12.2017	31.12.2016	Muutos
Sairausvakuutusriski: SLT UW	1 359 409	856 866	502 543
Pitkäikäisyys	665 693	652 325	13 368
Kustannus	795 663	75 343	720 320
Revision	344 213	363 820	-19 607
Hajautusvaikutus	-446 160	-234 622	-211 538
Sairausvakuutusriski: Non-SLT UW	3 095 744	3 200 561	-104 817
Sairausvakuutusriski: CAT	600 000	600 000	0
Hajautusvaikutus	-891 434	-746 226	-145 208
Sairausvakuutusriski: UW	4 163 719	3 911 201	252 518
Markkinariski	7 203 200	6 427 100	776 100
Korkoriski	341 200	301 300	39 900
Osakeriski	4 821 000	4 081 400	739 600
Kiinteistöriski	1 469 100	1 469 100	0
Korkomarginaaliriski	672 900	738 300	-65 400
Valuuttariski	1 367 700	1 144 100	223 600
Keskittymäriski	444 900	532 200	-87 300
Hajautusvaikutus	-1 913 600	-1 839 300	-74 300
Vastapuoliriski	9 418	3137	6 281
Hajautusvaikutus	-2 196 350	-2 023 373	-172 977
Perusvakavaraisuuspääomavaatimus (BSCR)	9 180 066	8 318 048	862 018
Operatiivinen riski	263 469	307 587	-44 118
Tappioiden vaimennusvaikutus	-1 888 707	-1 891 452	2 745
Yhteensä	7 554 828	6 734 183	820 645